

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Teze bakalářské práce

Aplikace bankovní daně v členských státech EU

Petra Soulková

© 2015 ČZU v Praze

Aplikace bankovní daně v členských státech EU

Application of the bank tax in the EU Member States

Souhrn

Bankovní daň je v posledních letech velmi diskutovaným tématem, především v rámci členských států Evropské unie. Cílem této práce je analýza bankovní daně ve státech Evropské unie a její možný vliv na klienty bank.

V teoretické části práce je definován pojem bankovní daně, okolnosti jejího vzniku, její nejznámější formy a následně také i postojům České republiky, ale i Evropské unie k této dani.

Předmětem analytické části práce je analýza bankovní daně a jejích sazeb ve státech Evropské unie a dopad této daně na klienty.

Summary

The bank tax is a topic of heated debate in recent years, especially in the member States of the European Union. The objective of this thesis is the analysis of the bank tax in the European Union and its possible positive or negative effects on the financial interests of bank clients.

The theoretical part defines the concept of the banking tax, the circumstances of its origin, its most common versions, and subsequently the attitudes of the Czech Republic as well as the European Union towards the tax.

The subject of the analytic part of this thesis is firstly an analysis of the bank tax and its tax rates in the countries of the European Union and finally the possible impact of this tax on clients.

Klíčová slova: Bankovní daň, daň z finančních transakcí, daň z finančních aktivit, Tobinova daň, Evropská unie, finanční krize, regulace

Keywords: The bank tax, the financial transactions tax, the financial activities tax, the Tobin tax, European Union, financial crisis, regulation

Cíl práce:

Cílem této práce je definovat pojem bankovní daně, důvody jejího vzniku a následné argumenty pro a proti této dani a následné uplanění v rámci Evropské unie. Hlavním úkolem této práce je vyhodnotit variabilitu uvedené daňové zátěže a dopad bankovní daně na klienty bank.

Metodika:

Tato bakalářská práce vychází z reálných statistických údajů a odborné literatury. První část práce se zaměřuje na definici pojmu bankovní daně, okolnosti jejího vzniku, vymezení kladů a záporů a také postojů České republiky a Evropské unie k této dani. Druhá část práce se zaměřuje na analýzu dopadu bankovní daně, její rozšíření a účinky na klienty a následné vlivy v jednotlivých členských státech Evropské unie. K analýze byla použita pro tyto účely modelová banka vytvořená z průměrných hodnot některých evropských bank.

Zhodnocení výsledků práce

V bakalářské práci byla rozpracována otázka výskytu bankovních daní a také možný vliv této daně na klienty finančních institucí v podobě zvýšení cen jednotlivých poskytovaných služeb. K této analýze byla použita, mnou pro tyto účely speciálně vytvořená modelová evropská banka složená z průměrných hodnot některých evropských bank.

Průměrné hodnoty pro tuto evropskou banku byly vypočteny pomocí programu Amadeus a také pomocí výročních zpráv z roku 2013 některých evropských bank. Modelová evropská banka se skládá z 24 údajů, z nich nejčastěji používanými pro výpočty bankovních odvodů byl počet klientů, výše vlastního kapitálu, závazků, cenných papírů, rezerv, vkladů a nákladů na zaměstnance atd. Počet zaměstnanců průměrné evropské banky byl 49 537 a počet klientů činil 6 225 000. Výše vlastního kapitálu byla vypočtena ve výši 62 526,58 milionů euro, výše závazků 1 288 818,7 milionů euro. Celková bilanční suma modelové banky byla 1 251 341,38 milionů euro. Hodnota cenných papírů dosahovala 9 077,96 miliardů euro. Tato hodnota zahrnuje dluhopisy v částce 7 597,15 milionů euro a výši akcií v modelové částce 1 480,81 milionů euro. Průměrná hodnota rezerv dosahovala částky 39 283,68 milionů euro. Výše vkladů byla vyčíslena v částce 108 280,12 milionů

euro. Při výpočtech daně z finančních aktivit byla využita hodnota nákladů na zaměstnance, která dosahovala 6 530,75 milionů euro.

Z těchto údajů byly následně vypočteny bankovní odvody pro jednotlivé státy a ty poté přepočítány na průměrný počet klientů. K státům s nejvyšším bankovním odvodem dle výpočtů modelové banky se řadí Maďarsko, Slovensko, Velká Británie (při použití nejvyšší sazby 0,142%), Rumunsko, Rakousko a Německo. Z uvedených výsledků pak lze odhadovat, kolik by každý klient modelové banky musel zaplatit, aby banka pokryla náklady na zaplacení této daně, aniž by musela hledat jiné zdroje.

Bankovní odvody souvisí s vyšší sazby bankovní daně v jednotlivých státech. Nejvyšší odvody se vyskytují v Maďarsku, Francii, Slovensku, Německu a ve Velké Británii.

Z výše zmíněných zemí vyšlo nejhůře Maďarsko, které má jednak nejvyšší sazbu bankovní daně a to 0,53%, ale i následný bankovní odvod, kvůli kterému by klienti modelové banky odváděli nejvíce do státního rozpočtu v rámci celé Evropské unie. Tyto výsledky lze interpretovat tak, že v případě modelové banky by byl bankovní odvod ve výši 6 381,43 milionů eur ročně. Při přepočtu na jednotlivého klienta se tato částka vydělí počtem klientů modelové banky – 6 225 000. Výsledkem je částka 1025,13 euro, která znamená, kolik by každý rok musel odvést v bankovních poplatcích více. Pro lepší znázornění byla částka přepočítána na měsíční odvod, který činí 85 eur. Druhý nejvyšší odvod je v sousedním Slovensku a to v částce 4 505,15 milionů euro. Na jednotlivého klienta na měsíc takto připadá 60,31 euro, z toho vyplývá, že každý klient slovenské banky odvede tuto částku v bankovních službách každý měsíc navíc. Tyto výsledky tak potvrzují totožné informace, které se lze běžně dočíst ve veřejně dostupných médiích (Berger, 2011).

V rámci zpracování teoretických východisek byla nastíněna i myšlenka společné, celounijní daně z finančních transakcí, ke které se nakonec zavázalo pouhých 11 členských států Evropské unie. Na základě vypracované analýzy by nemělo docházet k zavedení jednotné sazby pro všechny státy. Každý stát má jinou rozlohu, samosprávu a zároveň jiné dominantní odvětví. Z tohoto důvodu tak není docíleno spravedlnosti, o kterou se Evropská komise zavedením této daně snaží. Každý stát by měl mít možnost se svobodně rozhodnout, která finanční operace by měla dani podléhat a zdali chce stát vůbec nějakou daň z finančních transakcí zavést. Z hlediska spravedlnosti též není správné

upřednostňování menších bank na úkor těch větších a to uvalením vyšších sazeb právě na velké mezinárodní banky.

Zdroje:

Claessens, Stijn, Keen, Michael a Pazarbasioglu, Ceyla. 2010. Financial sector taxation: The IMF's Report to the G-20 and Background Material. *High-Level Conference; September 16, 2010.* [Online] 16. Září 2010. <http://www.imf.org/external/np/seminars/eng/2010/paris/pdf/090110.pdf>.

Davidsson, David. S. a Thorleifsdottir, Gudrun. 2013. Taxation in the Financial Sector in Iceland. *Nordic Tax Journal – Volume 2013 – Issue no. 1.* [Online] 2013. https://www.djoef-forlag.dk/sites/ntj/files/2013/2013_12.pdf. ISSN 2246-1809.

Deloitte. 2014. Taxation and Investment in Denmark. *Tax guides and highlights.* [Online] 2014. <http://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/global/Documents/Tax/dttl-tax-denmarkguide-2014.pdf>.

—. **2014.** Taxation and Investment in France. *Tax guides and highlights.* [Online] 2014. <http://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/global/Documents/Tax/dttl-tax-franceguide-2014.pdf>.

Ernst & Young, Limited. 2014. Italian Government reduces IRAP rate and enacts other tax measures. *Global tax Alert.* [Online] 23. Duben 2014. <http://www.ey.com/GL/en/Services/Tax/International-Tax/Alert--Italian-Government-reduces-IRAP-rate-and-enacts-other-tax-measures>.

Haq, Mahbub ul, Kaul, Inge a Grunberg, Isabelle. 1996. *The Tobin Tax : Coping with Financial Volatility: Coping with Financial The Tobin Tax : Coping with Financial Volatility: Coping with Financial Volatility.* místo neznámé : Oxford University Press, 1996. 978-0195111804.

Komise, Evropská. 2010. Financial Sector Taxation. *Taxation papers.* [Online] 2010. http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/gen_info/economic_analysis/tax_papers/taxation_paper_25_en.pdf.

—. **2012.** FTT - Additional analysis of impacts and further clarification of practical function. *Commission proposal for a Council Directive.* [Online] 4. Květen 2012. http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/other_taxes/financial_sector/fact_sheet/technical_fiches.pdf.

—. 2013. Proposal of a council directive - Implementing enhanced cooperation in the area of financial transaction tax. [Online] 14. únor 2013.

Nerudová, Danuše. 2010. Možnosti zavedení daně z finančních transakcí či daně z finančních aktivit. *Portál daňových poradců a profesionálů*. [Online] 1. prosinec 2010. <http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d28657v35808-moznosti-zavedeni-dane-z-financnich-transakci-ci-financnich-aktivit/>.

Široký, Jan. 2012. *Daně v Evropské unii*. 5. vydání. Praha : Linde, 2012. ISBN 978-80-7201-881-9.